

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ИНДУСТРИЯ ЖӘНЕ
ИНФРАҚҰРЫЛЫМДЫҚ ДАМУ
МИНИСТРЛІГІ

МИНИСТЕРСТВО
ИНДУСТРИИ И
ИНФРАСТРУКТУРНОГО РАЗВИТИЯ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

010000, Нұр-Сұлтан қ, Қабанбай Батыр даңғылы, 32/1
32/1
тел.: 8(7172) 98 33 11, 98 33 33 факс: 8(7172) 98 31 11
e-mail: miid@miid.gov.kz
miid@miid.gov.kz

010000, г. Нур-Султан, пр. Кабанбай Батыра
тел.: 8(7172) 98 33 11, 98 33 33 факс: 8(7172) 98 31 11
e-mail:

№ _____

2021 жылғы 2 маусымдағы
№ ДЗ-202 сауалға

Қазақстан Республикасы Парламенті
Мәжілісінің депутаттарына

Құрметті депутаттар!

Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігі (бұдан әрі – Министрлік) Сіздің депутаттық сауалыңызға мынаны хабарлайды.

Қазақстанның экономикалық өсуіне қарай отандық халықаралық дәліздерді әлемдік көлік жүйесіне ықпалдастыру қажеттілігі пайда болды.

Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті Н.Ә. Назарбаев «Жолдар жылы» деп жариялаған 2001 жылдан бастап автомобиль жолдарын жаңғыртуға ерекше көңіл бөлінеді.

Қойылған міндеттерді іске асыру кезінде Дүниежүзілік қайта құру және даму банкінің (бұдан әрі – Банк) бағалауы бойынша бұрын қолданыста болған саланы басқару жүйесі өзін тиімді емес деп көрсетті. Әлемдік тәжірибе мысалында Банк автожолдарды басқару бойынша бірыңғай оператор құру жолымен тапсырыс беруші мен сапаны бақылау функцияларын бөлуді ұсынды.

Қазақстан Республикасы Тұңғыш Президентінің төрағалығымен 2012 жылғы 18 мамырдағы Қазақстан Республикасының экономикасын жаңғырту мәселелері жөніндегі мемлекеттік комиссия отырысының қорытындысы бойынша Банктің ұсынымы негізінде автожол саласын реформалау туралы шешім қабылданды.

Осы шешімді орындау шеңберінде ҚР Үкіметі Ұлттық операторды құруды қолдады және 2013 жылы заңнамалық актілерге тиісті түзетулер енгізілді.

Ұлттық оператордың құрылуы мемлекетті өзіне тән емес экономикалық функциялардан құтқаруға мүмкіндік берді. Бұл ретте уәкілетті органға стратегиялық жоспарлау, нормативтік және ғылыми қамтамасыз ету, жұмыс сапасына сараптама жасауды ұйымдастыру жөніндегі функциялар қалдырылды.

«ҚазАвтоЖол» ҰК» АҚ атынан Ұлттық операторға мемлекеттік тапсырма негізінде республикалық маңызы бар автожолдарды салуды, реконструкциялауды, күрделі, орташа, ағымдағы жөндеуді және күтіп ұстауды ұйымдастыру, жол бойындағы сервисті дамыту, сондай-ақ ақылы автомобиль жолдарын енгізу жөніндегі функциялар берілді.

«ҚазАвтоЖол» ҰК» АҚ автожолдарды басқару бойынша ұйымдастыру

жұмыстарын жүргізеді және жол-құрылыс жұмыстарымен айналыспайды. Бұл жұмыстар бәсекелестік ортада.

Реконструкцияланатын автожолдарды нормативтік күтіп ұстау үшін **ақылы жолдар енгізілуде**, ол күтіп-ұстауға арналған шығындарды толық көлемде жабуға мүмкіндік береді және сол арқылы республикалық бюджетке жүктемені азайтады.

Жол жүру үшін ақы алу автокөлік құралдарының қазіргі заманғы қауіпсіздік талаптарына және жүріп өтудің қолайлы жағдайларына жауап беретін учаскелерде ғана енгізіледі.

Бұл ретте автожолдарды ақылы негізде пайдалану және жүріп өту тарифтерін бекіту туралы шешімді Министрлік атынан автомобиль жолдары жөніндегі уәкілетті орган қабылдайды.

Мәселен, «Нұр-Сұлтан–Щучинск» автожолында ақылы жол енгізу туралы бірінші шешім ақылы жол бойынша жүру тарифтерін жеңіл автокөлік үшін – **1 км үшін 1 теңге**, жүк автомобильдері үшін жүк көтергіштігіне байланысты – **1 км үшін 5 теңгеден 25 теңгеге** дейін бекіте отырып, ҚР Үкіметінің 2013 жылғы 30 наурыздағы №429 қаулысымен қабылданды.

2019 жылы тағы үш ақылы учаскілер «Нұр-Сұлтан-Теміртау», «Алматы-Қорғас» және «Алматы-Қапшағай» енгізілді. Бұл ретте аталған учаскелердегі алым мөлшерлемелері 2013 жылы қабылданған тарифтер деңгейінде қалды.

Қазіргі уақытта учаскілердің жалпы ұзындығы 682 км құрайды. 2020 жылы барлық 4 ақылы учаскелер бойынша **5,7 млрд.теңге** жиналды, олар оларды күтіп-ұстауға жұмсалатын шығындарды толығымен жабады.

Бүгінгі таңда жалпыға ортақ пайдаланылатын автожолдардың ұзындығы шамамен **96 мың км** құрайды, оның ішінде Инфрақұрылымды дамытудың «Нұрлы жол» мемлекеттік бағдарламасына сәйкес ақылы өзін-өзі ақтайтын автожолдардың үлесі **11,5%** пайызды құрауы тиіс.

Қорытындылай келе, 2021 жылғы 8 маусымда бірлескен кеңесте жоғарыда аталған мәселе бойынша жүргізілген және жоспарланған жұмыстар туралы баяндалды, оның ішінде ақылы учаскелердегі жол жүру үшін алым мөлшерлемелері бойынша мәселелер түсіндірілді.

**Қазақстан Республикасының
Индустрия және
инфрақұрылымдық даму
министрі**

Б. Атамқұлов

*Орынд.: Күшев А.О.
Тел. 75-46-48, 8-776-111-33-78
e-mail: ar.kushev@miid.gov.kz*

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ИНДУСТРИЯ ЖӘНЕ
ИНФРАҚҰРЫЛЫМДЫҚ ДАМУ
МИНИСТРЛІГІ

МИНИСТЕРСТВО
ИНДУСТРИИ И
ИНФРАСТРУКТУРНОГО РАЗВИТИЯ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

010000, Нұр-Сұлтан қ, Қабанбай Батыр даңғылы, 32/1
32/1
тел.: 8(7172) 98 33 11, 98 33 33 факс: 8(7172) 98 31 11
e-mail: miid@miid.gov.kz
miid@miid.gov.kz

010000, г. Нур-Султан, пр. Кабанбай Батыра
тел.: 8(7172) 98 33 11, 98 33 33 факс: 8(7172) 98 31 11
e-mail:

№ _____

На запрос № ДЗ-202
от 2 июня 2021 года

Депутатам Мажилиса Парламента
Республики Казахстан

Уважаемые депутаты!

На Ваш депутатский запрос Министерство индустрии и инфраструктурного развития (далее-Министерство) сообщает следующее.

По мере экономического роста Казахстана появилась необходимость интегрирования отечественных международных коридоров в мировую транспортную систему.

Начиная с 2001 года, объявленного Первым Президентом Республики Казахстан Назарбаевым Н.А. «Годом дорог», особое внимание уделяется модернизации автомобильных дорог.

При реализации поставленных задач, ранее существовавшая система управления отрасли, по оценке Всемирного банка реконструкции и развития (далее-Банк), показала себя не эффективной. На примере мирового опыта Банком предложено разделить функции заказчика и контроля качества путем создания единого оператора по управлению автодорогами.

На основании рекомендации Банка по итогам заседания Государственной комиссией по вопросам модернизации экономики Республики Казахстан от 18 мая 2012 года под председательством Первого Президента Республики Казахстан, принято решение о реформировании автодорожной отрасли.

В рамках исполнения данного решения Правительством РК поддержано создание Национального оператора и в 2013 году внесены соответствующие поправки в законодательные акты.

Создание Национального оператора позволило избавить государство от несвойственных ему хозяйственных функций. При этом за уполномоченным органом оставлены функции по стратегическому планированию, нормативному и научному обеспечению, организации экспертизы качества работ.

Национальному оператору в лице АО «НК «ҚазАвтоЖол» переданы

функции по организации строительства, реконструкции, капитального, среднего, текущего ремонта и содержания автодорог республиканского значения на основании государственного задания, развитие придорожного сервиса, а также внедрение платных автомобильных дорог.

АО «НК «ҚазАвтоЖол» проводит организационные работы по управлению автодорогами и не занимается дорожно-строительными работами. Данные работы находятся в конкурентной среде.

Для нормативного содержания реконструируемых автодорог **внедряется платность**, которая позволит в полной мере покрыть затраты на содержание и тем самым, снизит нагрузку на республиканский бюджет.

Взимание платы за проезд вводятся только на участках отвечающих современным требованиям безопасности и комфортных условиям проезда автотранспортных средств.

При этом решение об использовании автодорог на платной основе и утверждение тарифов за проезд, согласно законодательству, принимается уполномоченным органом по автомобильным дорогам, в лице Министерства.

Так, первое решение о введении платности на автодороге «Нур-Султан–Щучинск» принято постановлением Правительства РК от 30 марта 2013 года №429, с утверждением тарифов за проезд по платной дороге, для легкового автотранспорта - **1 тенге за 1 км**, для грузовых автомобилей - **от 5-ти до 25-ти тенге за 1 км**, в зависимости от грузоподъемности.

В 2019 году введены еще 3 платных участка, «Нур-Султан-Темиртау», «Алматы-Хоргос» и «Алматы-Капшагай». При этом ставки сбора на данных участках остались на уровне принятых тарифов в 2013 году.

В настоящее время общая протяженность платных участков составляет 682 км. По всем 4-м платным участкам в 2020 году собрано **5,7 млрд. тенге**, которые полностью покрывают затраты на их содержание.

На сегодняшний день протяженность автодорог общего пользования составляет порядка **96 тыс. км**, из них согласно Государственной программе инфраструктурного развития «Нурлы жол» до 2025 года доля платных самокупаемых автодорог должна составить **11,5%**.

В заключение необходимо отметить, что 8 июня 2021 года на совместном совещании было доложено о проведенных и планируемых работах по вышеуказанному вопросу, в том числе разъяснены вопросы по ставкам сбора за проезд на платных участках.

**Министр индустрии и
инфраструктурного развития
Республики Казахстан**

Б. Атамкулов

*Исп.: Кушев А.О.
Тел. 75-46-48, 8-776-111-33-78
e-mail: ar.kushev@miid.gov.kz*